

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ad Pavlinae Doctrinae Studium Adhortatio - Cod. Karlsruhe 387

**Melanchthon, Philipp
Paulus <Apostel, Heiliger>**

[Basileae], [1520-21]

VD16 M 2416

Epistola Pavli Ad Colossenses. [Hrsg.: Philipp Melanchthon].
Wittenbergae. [um 1520] [Druck; Text griechisch mit zahlreichen
Einträgen von der Hand Melanchthons]

[urn:nbn:de:bsz:31-46280](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-46280)

II.

EPIS
TOLA PAVLI
AD COLOS
SENSES.

VVITTEM
BERGAE.

B:

[um 1520]

Fragmentary handwritten notes in a cursive script, likely Latin, visible along the left edge of the page.

1

Handwritten marginal notes in the top left corner, including the name 'Ina'.

ΕΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙ-
ΣΤΟΛΗ ΠΑΙΔΟΥ.

Handwritten marginal note: 'Prophetae Regi'.

Handwritten marginal note: 'Inferior'.

Π Α Ι Δ Ο Σ ^{κρησις} ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ

διὰ δειλήματ^ο θεοῦ, καὶ τιμ^ο
θε^ο ὁ ἀδελφός, τοῖς ἐν κολοσσαῖς ἁγίοις, καὶ
πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ

Εὐχαριστοῦμεν ^{ὑμῖν} θεῷ καὶ ^{οὐρανῶν} πατρὶ τῷ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε περὶ ὑμῶν προσδο-
χόμενοι, ἀκόσμως τὴν πίσιν ὑμῶν ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας
τοὺς ἁγίους, διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμέ-
νην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προκηδύσατε ἐν θεῷ
λόγῳ φιλίας ἀληθείας τῆς ἐναγγελίᾳ τῆς παρόντος
εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ θεῷ κόσμῳ,
καὶ ἐς ἀεὶ ἀκροποφοροῦμενοι, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν,

αφ' ης ημερας ηκοσατε, και εγνωτε πτω χαριρ *Emphaticus*

τη θεσ εν αληθειαι. καθως και εμαθετε *Corinth*

επαφρα τη αγαπητς σωδελς ημων, ος εστι

πισος υπερ ημων διακοι *emphaticus* τη χριστς, ο εστι

λωσας ημιν πτω ημων αγαπτω εν πνευματι.

Δια το και ημεις αφ' ης ημερας ηκοσαμεν, ου *Imprecatio*

πανομεθα υπερ ημων προσυχομενοι και αμ

τς μωμοι, ινα πληρωθητε πτω επιγνωσιν *emphaticus*

ληματς αυτη εν παση σοφια και σωεσθαι

πνευματικη, περιπατησαι ημας αξιος τη κυ

ριου, εις πασα αρεσκειαν, εν παυτι εργα αγα

θη καρποφορουντες, και αυξανομενοι εις πτω

επιγνωσιν τη θεσ, εν παση δυναμα δυναμο *Ves Emphatic*

μωμοι, και δ' κρατς *emphaticus* τη θεσ εν πα

σα υπμονω και μακροθυμια μετς χαρις,

ευχαρισουντες *emphaticus* πατρι, και ικανωσαντι ημας *Amphifaculo*

εις πτω μεριδα τη κληρου αν' αγιω εν *emphaticus*

A ii

74
ειπε τα επι γης, ειπε τα επι τοις ουρανοις.
και υμεις ωστε οντας απηλλοτριωμλινους, και
εχθρους τη διανοια εν τοις εργοις τοις ψουκ-
ροις, νωι δε απηκατηλαξε εν τω σωματι φη

σαρκος αυτου δι'α τοι θανατοι, πασησαι υμεις
αγιους, και αμαμους, και ανεγκλητους κατ
ενωπιον αυτου. ειγε επιμυετε τη ωσει τηδε με-
λιωμλινου και εδραυι, και μη μεικνιδμενοι
απ φη ελπίδος τοι εναγγελίου, δυ ηκούσατε,
τη κηρυχθέντος εν πάση τη κτίσει, τη υπε τον
ουρανον, δυ εγενόμην εγω παυλος διάκονος.
νω χαίρω εν τοις παθημασί μου υπέρ υμωρ.
Ο ανταναπληρω τα υσερήματα τω ελιφωρ
τοι χρεσυν εν τη σαρκί μου υπέρ τοι σώματος
αυτ, ο οδιν η εκκλησία, ης εγενόμην εγω διάκο-
νος ητι πλυ οικονομία τ θεσ, τς δοθεσαν μοι
εις υμεις πληρωσαι τον λόγον τ θεσ το μυσήριον

Ad τιν Διι μιν τον επισκοπον ανηλτων
ειναι. 2. ανηλτων

A iii

Non dubitā quia pany hie nōstt vōta

Χριστοῦ. μηδεις ὑμᾶς καταβραβουετω θελωρ ερ
desiderat volens
humilitate *ingratus* *Amphibianus*

ταπεινοφροσύνη κη θρησκεία τ' ἀγγέλων, ἀ μη ε
in vō *no casti* *vōta* *medius* *temerē* *metē* *videtur*

ώρασιν ἐμβατεύων, εἰ κη φυσιοῦμιλος ὑπ' τ' νοός
metē *videtur* *metē* *videtur* *ex quo* *hōto* *q* *capit*

τ' σαρκός αὐτ', κη ὄυ κρατ' πλὴ κεφαλῶν, εἰ δ' ὄυ
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

πᾶρ τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀφῶν κη σωδ' εσμων ἐπι
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

χορηγ' ἔμμενον, C συμβιβαζόμενον, ἄυξα πλὴ
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

ἀνέκσιν τ' θεῶ. Εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ χριστῷ
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

ἀπ' τ' σοιχείων τῆ κόσμῳ, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσ
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

μῶ δογματίζεσθε; μη ἀπ' η, μηδ' γεύσῃ, μηδ' θί
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

γῆς, ἀ ὅσι πάντα εἰς φθορὰν τῆ ἀπ' χριστῶ, καὶ ἅ τᾶ
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

ἐντάλματᾶ, κη διδασκαλίας τ' ἀνθρώπων, ἀλλ
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

ὑά ὅσι λόγον ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθειλοθρησκείᾳ
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

κη ταπεινοφροσύνη, κη ἀφειδία σώματος, οὐκ
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

ἐν ἡμῶ ἡνι, πρὸς πλῆσμονῶν τ' σῆκος.
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

Εἰ οὖν σιωπήθητε τῷ χριστῷ, τὰ ἄνω ζητήτε,
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

οὐ ὁ χριστός ὅσιν ἐν δεξιᾷ τ' θεῶ καθήμεν. τὰ
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

ἄνω φρονήτε, μή τὰ ἐπὶ τ' γῆς. ἀπεθάνετε γὰρ
metē *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur* *metē* *videtur*

A v

CA: 111

5

^{νῆν ἡν} καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν θεῷ ^{ἀποκρυφθέντων} χριστῷ ἐν θεῷ

θεῷ. Ὅταν ὁ χριστὸς φανερωθῆ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε

καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. νῦν

^{Τῶντος Ἰωάννης} κρύψατε ὡς τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ γῆς, ^{καὶ τῆς} γῆς, ^{καὶ τῆς} πονηρίας, ἀκαθαρσίας, πάθος, ἐπιθυμίας καὶ

κίβδου, καὶ πλὴν πλεονεξίας, ἧς ὄστιν εἰδωλολατρεία

ἀδιδίκα ἐρχετή ἢ ὀργὴ τῶν θεῶν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς

ἀπειθείας, ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περὶ πατῆρα ἡμῶν ὡσεὶ

τε ἐζητε ἐν αὐτοῖς, κωμῶν ἢ ἀπόδειξτε καὶ ὑμεῖς τὰ

πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν,

ἀχρηστολογίαν ἐκ τῶν σώματων ὑμῶν. μὴ φέρετε

ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαι-

ὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, καὶ ἑνὸς

σάμηνου τὸν νέον, τὸν ἀνακαταστάμενον εἰς ἐπίγνω-

σιν κατ' εἰκόνα τῆς κλήσεως αὐτοῦ, ὅπως οὐκ ἔνι

ἐκλίσις καὶ ἰσοδυναμία, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρος

βάρος, σκῆθης, ὄψλος, ἐλευθερίας. ἀλλὰ πάν-

^{Τῶντος Ἰωάννης}
καὶ τῆς
καὶ τῆς
καὶ τῆς

καὶ τῆς
καὶ τῆς

τα ην εν πασι χρισος. ενδυσασθε αυω ως εκλε Αντιδεις
 κτοι τ θεσ αγτοι η ηγαπημλίοι, ωλάγχεα οί
 κλερμων, χρισόπια, ταπεινοφροσύνη, προόπκ
 τα, μακροθυμίων, ανεχομονοι ἀλλήλων, η χα
 ριζόμενοι εαυτοις, εαν τις προς ανα έχρ μομφ
 λω, καθως η ο χρισος εχαρισατο υμιν, ούτως ε
 υμεις. επι πασι η τούτοις, τλω αγαπλω, η τις
 εδι σωθεσμοθη τελειότητος, η η εβλύη
 δεσ βραβυδέντω εν ταϊς καρδιας υμων, εις ην
 κρη εκλήθητε εν ενί σώματι, η εν χάριστοι γί
 νεθε. ο λόγος τοι χρισος ενοικείτω εν υμιν πλ
 σσίως εν πάση σοφία. διδάσκουτες η ενδειξή
 πες εαυτους, ψαλμοις η ύμνοις η ψαλμοις εν
 θυματικαϊς εν χάριτι αδοντες εν τη καρδια υ
 μων ωβ κυριω. κρη παω ο αν ποιητε εν λόγω η
 εν έργω, παντα εν ονόματι κυρις Ιησους, εν χάριτι
 σωυτες τω θεω η παρι δι αυτ. ω ηνωαίκετε υψι

^{οὐκ ἐπιτρέποντες} τὰς αἰσθεθε τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ^{ut graviter} ὡς ἀνῆκεν ᾧ κυρίῳ

α. οἱ ἄνδρες ἀγαπάτε τὰς ρωαῖκας, ^{scilicet} ἢ μὴ πε

κραίνεσθε ^{propter} πρὸς αὐτάς. τὰ τέκνα, ^{obediēti} ὑπακούετε

τοῖς γονεῦσι ^{ut} ἢ πάντα. ἔτο γάρ ὅστιν εὐάρεσον ^{parentibus} θεῷ

κυρίῳ. οἱ πατέρες μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν

ἵνα μὴ ἀθυμώσιν. οἱ δ' ὅλοι ὑπακούετε ^{obediēti} ἢ πάντα

τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, ^{ambrosius} μὴ ᾧ ὀφθαλμοφθλίας

ὡς ἀνθρώπων ἄρεσκοι, ἀλλ' ᾧ ἀπλόπῃ ^{simpliciter} καὶ δόξῃ,

φοβόμενοι τὸν θεόν. ^{facite} Ὡς ἂν ὅ, τε ἂν ποιοῖτε, ἐκ

ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς ^{caritate} θεῷ κυρίῳ, ^{caritate} οὐκ ἀνθρώ-

ποις, εἰδότες, ὅτι ἀπὸ κυρίου ἀπολήψεσθε πῶν

ἀνὰ πόσον ^{bona} φθὴ κληρονομίας, ^{bona opera} θεῷ γὰρ κυρίῳ

χριστῷ δ' ἐλευθεύετε. ὁ δὲ ἀδικῶν ^{propter} κομιᾶται ὁ ἡδί-

κησθε, ^{non} καὶ οὐκ ἔσι ^{propter} προσωπληψία.

CA: IIII

οἱ κύριοι δ' δίκαιον ^{exhibete} ἢ τῷ ἰσότητι τοῖς δόλοισ

πρὸς ἑαθε, εἰδότες, ὅτι ^{ostendite} ὁ ὑμεῖς ἔχετε ^{ostendite} κύριον ᾧ

οὐρανοῖς. τῇ προσουχῇ προσκλῆπεσθε, ^{ostendite} ἡσυχῶ.

Non turbatis spiritum
ut irascamini &
non irascamini spiritum.

ραῦτες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαρισίᾳ, προσὺχομένοι
 ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῶν θύ-
 ραν τοῦ λόγου, λαλήσῃαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ,
 διὸ ἐδέξαμαι, ἵνα φανερώσω αὐτὸ, ὡς δεῖ με
 λαλήσαι. ἐν σοφίᾳ περιπαθεῖτε πρὸς τοὺς ἕξω,
 τὸν καιρὸν δεξιὰ γραζόμενοι. ὁ λόγος ὑμῶν πάν-
 τῳ ἐν χάριτι ἁλατὶ ἡρτυμλίῳ, εἰδέναι πῶς
 δεῖ ὑμᾶς ἐν ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. τὰ κατ'
 ἡμῶν πάντα γνωρίσει ὑμῖν τυχικός ὁ ἀγαπῶ-
 νας ἀδελφός, καὶ πισὸς διάκονος καὶ σῶ-
 δουλος ἐν κυρίῳ, ὃν ἐπιμύησα πρὸς ὑμᾶς εἰς
 αὐτὸ πᾶσι, ἵνα γνῶ τὰ περὶ ὑμῶν, Ἐπειρὰ
 καλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, συνῶνσιμα ἔσῃ.
 πῶς καὶ ἀγαπῶν ἀδελφῶν, ὅς ἐστιν δεξιὸς ὑμῶν,
 πάντα ὑμῖν γνωρίσει τὰ ὡς δεῖ. Αὐτάξει ὑμᾶς
 ἀρίσταρχος ὁ σωμαχιμάλωτός μου, καὶ μαρκὸς
 ὁ ἀνεψιὸς βαρνάβας, πρὸ οὗ ἐλάβετε ἐπιτολάς.

Si uenerit ad uos exorabit

εἰδὼν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς δέξασθε αὐτόν, καὶ ἰησοῦς ὁ λε-
 γόμενος ἰδδσοσ, οἱ ἔντες ἐκ πῆριτομῆς, οὗτοι μόνου
 συνεργοὶ ἐστὶν βασιλείου ᾧ θεῶ οἱ ἅντες ἐγενήθησάν
 μοι πῆρηγορία. Ἄσπάζετη ὑμῶς ἐπαφράς ὁ δὲ ἔ-
 μῶν δ' ὄλος χρισῶ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ
 ὑμῶν ἐν ταῖς προσδυχαῖς ἵνα εἴτε τέλειοι καὶ πε-
 πληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι ᾧ θεῶ. μετ' ὑμῶν ἔ-
 αὐτῶ, ὅτι ἔχῃ ζῆλον πρὸς ὑμῶν, καὶ ᾧ ἐν λα-
 οδικεία, καὶ ᾧ ἐν ἱεραπόλει. Ἄσπάζετη ὑμᾶς λα-
 κᾶς ὁ ἴα πρὸς ὁ ἀγαπητός, καὶ ὁ ἡμῶς. Ἄσπασαθε
 τοῦς ἐν δαοδικεία ἀδελφούς, καὶ νυμφῶν καὶ τὴν κατ'
 ὄικον αὐτῶ ἐκκλησίαν. Ὁ ὅτω ἀναγνωθῆ παρ' ὑ-
 μῶν ἢ ἐπισολῆ, ᾧρήσατε, ἵνα καὶ ἐν τῇ λαοδικεί-
 ῶν ἐκκλησίᾳ ἀναγνωθῆ, καὶ τὴν ἐκ λαοδικείας ἢ ἴ-
 σα ὅτι ὑμῶς ἀναγνωθῆ καὶ ἐπάτε ἀρχίπρω, εὐλίπε
 τὴν διακονίαν ἢν πρὸ ἐλαβες ἐν κυρίῳ ἵνα αὐτῶ πλκ

partis d
ἐντ

12
13
14

^{Salvatoris} ⁱⁿ ^{nostris} ^{salvatoris}
 ροῦ. ὁ ἄσπασμος τῆ ἐμῆ χεῖρὶ παύλας. μνημον
^{nostra} ⁱⁿ ^{nostra}
 εὐνιτέ με τῶ δεσμῶν. ἡ χάρις μετ' ὑμῶν.

Α Μ Η Ν.

^{Scripta est} ⁱⁿ ^{roma}
 ΕΓΧΑΦΗ ἀπὸ ρώμης διὰ τυχικοῦ

καὶ ὀνησίμου.

2
a
t

A

Q
sole

Sipre

ip r

Vo for

an dora

forage non

malles

Clon

estant Cou

for post

forage

maner

paule

Clon gen

pruit

reha

not (sel

nam

hym

horis

don

mhu

my